

Mottagare: kn.remissvar@regeringskansliet.se

Kopia: kn.me.remissvar@regeringskansliet.se

Er ref: KN2025/01878

Remissvar

Green Power Swedens remissvar om *En ny miljöprövningsmyndighet*

Green Power Sweden tackar för möjligheten att svara på remissen av departementspromemorian *En ny miljöprövningsmyndighet*.

Green Power Sweden är en branschförening för företag som arbetar med storskalig vindkraft, storskalig solkraft och energilagring. Våra medlemmar står tillsammans för mer än en fjärdedel av Sveriges elproduktion, och bidrar med lagringseffekt för balansering av elsystemet. Våra företag möjliggör elektrifieringen av Sverige.

Sammanfattning av Green Power Swedens synpunkter

- Det behövs mer än organisatoriska förändringar för en förbättrad tillståndsprocess, och även andra förslag från Miljötillståndsutredningens första delbetänkande bör genomföras. Tills det finns förslag om ett samlat genomförande bedömer vi att det är bättre att bygga på dagens organisation med länsstyrelsernas framgångsrika utvecklingsarbete än att införa en ny Miljöprövningsmyndighet.
- Verksamheter som är centrala för klimatomställningen och elektrifieringen kommer prövas de närmaste 3–5 åren, och det är centralt att övergången till en ny myndighet inte får leda till ytterligare fördröjningar av prövningen av projekt.
- Om en ny Miljöprövningsmyndighet ska inrättas behövs en tydlig ordning för hur ärenden ska flyttas över, för att säkerställa att kompetens finns hos och att överflyttningen inte leder till fördröjningar.
- Vi förordar att inrättandet av en ny Miljöprövningsmyndighet samordnas med Miljötillståndsutredningens förslag om att den ska ansvara för samrådet och vi anser att myndigheten bör utgöra en kontaktpunkt enligt EU:s förnybartdirektiv¹.

¹ Europaparlamentets och rådets direktiv (EU) 2023/2413 av den 18 oktober 2023 om ändring av direktiv (EU) 2018/2001, förordning (EU) 2018/1999 och direktiv 98/70/EG vad gäller främjande av energi från förnybara energikällor, och om upphävande av rådets direktiv (EU) 2015/652.

- Frågan om Miljöprövningsmyndigheten ska ha regionala kontor har stor betydelse för bl.a. kompetensförsörjning och effektiv handläggning, och vi anser att det borde hade ingått i promemorian om förslaget är tänkt att genomföras för att ge en helhetsbild.

Utvecklade synpunkter på förslagen

Vi välkomnar att regeringen inlett arbetet med att ta Miljötillståndsutredningens förslag vidare. I departementspromemorian anges att det finns fördelar med att genomföra en reform av systemet för miljöprövning i etapper, eftersom det bl.a. ger den nya myndigheten tid att förbereda för nya stödjande arbetssätt och digitala processer. Vi instämmer i att det kan behövas en stegvis process ur organisatorisk synpunkt, men vill framhålla att fördelarna med att inrätta en ny Miljöprövningsmyndighet måste överväga nackdelarna som en sådan omorganisation för med sig i form av risk för osäkerhet och längre prövningar.

Vår uppfattning är att det behövs mer än behövs mer än organisatoriska förändringar för en mer effektiv tillståndsprozess, och vi hänvisar till vårt remissvar om Miljötillståndsutredningens första delbetänkande för vilka förslag vi anser bör genomföras². Tills det finns förslag om ett sådant genomförande bedömer vi att det är bättre att bygga på dagens organisation än att införa en ny Miljöprövningsmyndighet.

Det har pågått ett arbete för nationell samordning hos länsstyrelserna, och mycket utveckling har skett av nya arbetssätt som prövats och som gett positivt resultat hos t.ex. Länsstyrelsen i Västra Götaland. För att hålla effektiviteten uppe bör dessa arbetssätt användas i nuvarande organisation tills det finns en samlad plan för genomförandet av både den nya Miljöprövningsmyndigheten och andra förslag från Miljötillståndsutredningen. Länsstyrelsernas framgångsrika utvecklingsarbete bör även tas till vara i planeringen av den nya Miljöprövningsmyndigheten.

Övergången innebär risker för ytterligare fördröjningar av prövningen

En förutsättning för klimatomställningen är att industrin kan ställa om genom att infrastrukturen samt elproduktionen som krävs kommer på plats. Prövningar av sådana verksamheter kommer att ske inom de närmsta åren och det är helt avgörande att dessa inte fördröjs. Den nya Miljöprövningsmyndigheten kommer på sikt kunna bidra till en mer effektiv process, men det är centralt för elektrifieringen att säkerställa att prövningarna under de närmsta 3–5 åren inte tappar fart.

² Green Power Swedens [remissvar](#) om *En ny samordnad miljöbedömnings- och tillståndsprövningsprocess* (SOU 2024:98).

Miljöprövningsdelegationerna kommer behöva ha resurser och kompetens kvar till dess att Miljöprövningsmyndigheten är på plats och har tagit över alla ärenden. Myndigheten behöver också vara mogen nog innan den ärenden flyttas. Annars finns det stor risk att ärenden fördröjs, dessutom i en tid då projekt som gynnar klimatomställningen behöver handläggas skyndsamt. Från vår bransch är en central synpunkt att övergången till en ny myndighet, eller genomförande av andra ändringar av prövningsprocessen, inte får leda till ytterligare fördröjningar av prövningen av projekt.

Behov av en väl planerad övergång

I promemorian beskrivs inte hur ansökningar som fortfarande är under prövning den 1 juli 2027 ska hanteras, men vi tolkar övergångsbestämmelserna som att de kommer att lämnas över från miljöprövningsdelegationerna till Miljöprövningsmyndigheten för fortsatt prövning och beslut. Det kommer att innebära att myndigheten får en stor arbetsbörda direkt, vilket kan fördröja ärenden som lämnas över mitt i processen men också leda till att handläggningen av nya ansökningar tar tid. Lagstiftningen behöver genom övergångsbestämmelser säkerställa att dessa prövningar inte hamnar i kläm genom att de olika prövningsmyndigheterna t.ex. har olika syn på behov av kompletteringar.

Vi ser att den kan bli svårt att behålla organisationen med miljöprövningsdelegationer under parallellt under en längre tid, särskilt att behålla personal när det är klart att miljöprövningsdelegationerna ska avskaffas. Ett alternativ för att hålla tempot uppe kan dock vara att ärenden som redan kungjorts avslutas av miljöprövningsdelegationen, men att den sökande ska kunna begära att ärendet flyttas över till den nya Miljöprövningsmyndigheten. På så sätt blir det en mer naturlig upptrappning.

Kompetensen hos miljöprövningsdelegationerna behöver säkerställas

Att en del av personalen vid miljöprövningsdelegationerna sannolikt kommer att byta arbete p.g.a. att deras roll i längden inte längre kommer behövas kan i vilket fall leda till att tempot i handläggningen sjunker redan innan den nya Miljöprövningsmyndigheten kommer på plats den 1 juli 2027. Även om det blir en utmaning är det viktigt att säkra resurser och kompetens hela den kvarvarande tiden hos miljöprövningsdelegationerna.

Mark- och miljödomstolarna fungerar väl

Vår uppfattning är att mark- och miljödomstolarna har en väl fungerande organisation i dag. Erfarenheten visar att en hög kompetens och erfarenhet av frågorna hos prövningsmyndigheten är en central faktor för en snabb och effektiv tillståndsprocess. Om förslaget om en ny Miljöprövningsmyndighet genomförs anser vi att mark- och miljödomstolarna bör finnas kvar i den utformning de har i dag för överprövning, inklusive

med tekniska råd. Eftersom förslaget i vilket fall innebär färre ärenden för mark- och miljödomstolarna vil vi understryka vikten av att deras kompetens tas till vara vid en överflyttning till en ny Miljöprövningsmyndighet.

Samrådets betydelse för en effektiv tillståndsprocess

Samråden är en central del av en effektiv tillståndsprocess. När miljöprövningsdelegationerna 2011 slogs samman till tolv stycken uppstod oklarheter som var svåra för sökanden att hantera, eftersom miljöprövningsdelegationerna och länsstyrelserna inte var samordnade. Att den lokala länsstyrelsen ansvarade för samrådet medan miljöprövningsdelegationen vid en annan länsstyrelse gjorde prövningen ledde under en period till osäkerheter och fördröjningar. Erfarenheten visar därmed hur viktigt det är med tydliga roller och ansvar vid en reform.

Vi uppfattar förslagen i promemorian som att om de genomförs kommer samrådet ligga kvar hos länsstyrelserna men prövningen hos Miljöprövningsmyndigheten tills Miljötillståndsutredningens förslag i den delen eventuellt genomförs. Vi ser en risk för ineffektivitet med en sådan ordning, och skulle föredra att inrättandet av en ny Miljöprövningsmyndighet samordnas med att den ska ansvara även för samrådet och utgöra en kontaktpunkt enligt förnybartdirektivet, se även nedan.

Om förslaget om en ny Miljöprövningsmyndighet ändå genomförs som föreslaget behöver det förtydligas hur samrådsansvaret ska hanteras under övergångsperioden och framåt för att säkerställa en sammanhållen och effektiv prövningsprocess.

Regionala kontor eller inte påverkar kompetens och effektivitet

Ett av de alternativ som Miljötillståndsutredningen föreslog var att Miljöprövningsmyndigheten ska ha sex regionala kontor, men det framgår inte av promemorian om och hur det i sådana fall avses genomföras. Om sådana kontor ska inrättas behöver det tydliggöras om fördelningen av ärenden ska ske utifrån t.ex. geografisk i indelning liknande dagens miljöprövningsdelegationer, om kontoren ska specialiseras utifrån typ av verksamhet, exempelvis energi, gruvor eller vattenverksamhet, eller om ärenden fördelas till det kontor som har mest resurser vid tillfället för ansökan.

Frågan om regionala kontor ska inrättas eller inte har stor betydelse för bl.a. kompetensförsörjning och effektiv handläggning, och vi anser att det borde hade ingått i promemorian om förslaget är tänkt att genomföras för att ge remissinstanserna möjlighet att ta ställning till en helhetsbild.

Fördelar och nackdelar med regionala kontor

Vår bild är att vissa länsstyrelser har kommit längre än andra i att utveckla effektiva tillståndprocesser genom att ha arbetat aktivt med förbättringar, och de har byggt upp en stark kompetensbas. Detta skulle kunna tas till vara genom att inrätta regionala kontor som har större sannolikhet att attrahera personal från dagens miljöprövningsdelegationer, än om Miljöprövningsmyndigheten bara placeras på en ort. Om det bara ska inrättas en central prövningsmyndighet tappar man också den regionala och lokala kännedom och förankring som är viktigt för att kunna göra välinformerade avvägningar mot andra intressen, som t.ex. rennäringen.

Vi ser dock att det finns fler faktorer som väger in, som t.ex. hur många anställda den nya Miljöprövningsmyndigheten kommer att ha, och att det i sin tur beror på hur brett uppdrag myndigheten kommer att ha framöver. Om det blir en liten myndighet kan det finnas skäl att den bara är placerad på en ort för ett så samordnat arbete som möjligt. Det finns dock ett antal uppgifter som skulle kunna läggas på myndigheten utöver den rena miljöprövningen, t.ex. att utgöra enda kontaktpunkt enligt förnybartdirektivet. Det kan därmed bli en relativt stor myndighet med tiden, vilket talar för att inrätta regionala kontor.

En kontaktpunkt enligt förnybartdirektivet

I promemorian föreslås att Miljöprövningsmyndigheten ska bistå Statens energimyndighet i arbetet med kontaktpunkten för ärenden som rör förnybar energi. Kravet på en kontaktpunkt i förnybartdirektivet har aldrig genomförts ordentligt i Sverige. I vårt remissvar om genomförandet av direktivets tillstandsregler³ efterfrågade vi ett fullgott genomförande av kravet på en kontaktpunkt som skapar den tydliga samordning och effektiva processledning som är syftet med bestämmelsen. Om en Miljöprövningsmyndighet ska vara kontaktpunkt och dialogpartner under hela processen från samråd till beslut genomförs bör den också utgöra enda kontaktpunkt enligt förnybartdirektivet.

Konsekvensanalys

Promemorian hänvisar till konsekvensanalysen i Miljötillståndsutredningens betänkande, men den utgick från helheten av förslagen i betänkandet. Det behövs därför en konsekvensanalys av att bara genomföra förslaget om en ny prövningsmyndighet i ett första steg. Det behövs i vilket fall en mer utvecklad konsekvensanalys än i betänkandet av t.ex. hur prövningarna kan påverkas de närmaste 3–5 åren, med särskilt fokus på risker för förseningar av projekt som är avgörande för klimatomställningen.

³ Green Power Swedens [remissvar](#) om departementspromemorian *Genomförande av bestämmelser i förnybartdirektivet om tillståndsförfaranden för förnybar energi* (KN2025/00895).

Er ref: KN2025/01878

Remissvar

Stockholm 2025-12-08

A handwritten signature in blue ink, appearing to read "Daniel Badman".

Daniel Badman
Vd
Green Power Sweden

A handwritten signature in blue ink, appearing to read "Ina Müller Engelbrektson".

Ina Müller Engelbrektson
Branschjurist
Green Power Sweden